

Education and Sports Development

Department of Education and Sports Development

Department van Onderwys en Sport Ontwikkeling

Lefapha la Thuto le Tlhahololo ya Metshameko

NORTH WEST PROVINCE

NATIONAL SENIOR CERTIFICATE /

NASIONALE SENIOR SERTIFIKAAT

**GRADE 10
GRAAD10**

TECHNICAL SCIENCE

TEGNIESE WETENSKAP

JUNE 2018 MEMORANDUM

JUNIE 2018 MEMORANDUM

MARKS/PUNTE : 150

This memorandum consists of 8 pages.
Hierdie memorandum bestaan uit 8 bladsye.

Demo

NW/JUNE/TEC-SCNE/ EMIS/6*****

QUESTION 1 (MULIPLE CHOICE) / VRAAG 1 (VEELVULDIGE KEUSEVRAE)

1.1	B ✓✓	(2)
1.2	D✓✓	(2)
1.3	C✓✓	(2)
1.4	B ✓✓	(2)
1.5	A ✓✓	(2)
1.6	C ✓✓	(2)
1.7	C ✓✓	(2)
1.8	A ✓✓	(2)
1.9	B ✓✓	(2)
1.10	B ✓✓	(2)
		[20]

QUESTION/VRAAG 2

2.1	H✓✓	(2)
2.2	E✓✓	(2)
2.3	I✓✓	(2)
2.4	E✓✓	(2)
2.5	A ✓✓	(2)
2.6	L✓✓	(2)
2.7	B✓✓	(2)
2.8	F✓✓	(2)
		[16]

QUESTION/VRAAG 3 Vectors / Vektore

3.1	$v = \frac{d}{\Delta t}$ $= 1500\checkmark / 240,7\checkmark$ $= 6,23 \text{ m.s}^{-1} \checkmark$ Ans I✓ Unit (One mark each/ Een punt elk)	(5)
3.2.1	$v_f \rightarrow \text{final velocity / eindsnelheid}$ m.s ⁻¹ ✓	(1)

Demo

3.2.2	$v_i \rightarrow$ initial velocity / beginsnelheid $\text{m.s}^{-1}\checkmark$	(1)												
3.2.3	$t \rightarrow$ time / tyd $\text{s} \checkmark$	(1)												
3.2.4	$a \rightarrow$ acceleration / versnelling $\text{m.s}^{-2}\checkmark$	(1)												
3.3.1	$T = \frac{1}{f} = \frac{1}{50} = 0,02 \text{ s} \checkmark$	Both formula and subst. 1 mark. Ans. 1 mark. / <i>Beide formule en verv. 1 punt. Antw. 1 punt.</i>												
3.3.2	<table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Lint A</th> <th>Lint B</th> <th>Lint C</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Snelheid / Velocity</td> <td>Increase/ toeneem✓</td> <td>Constant/ konstant✓</td> <td>Decrease/ verminderv✓</td> </tr> <tr> <td>Versnelling/ Accelaration</td> <td>Constant/ konstant✓</td> <td>None/ geen✓</td> <td>Constant/ konstant✓</td> </tr> </tbody> </table>		Lint A	Lint B	Lint C	Snelheid / Velocity	Increase/ toeneem✓	Constant/ konstant✓	Decrease/ verminderv✓	Versnelling/ Accelaration	Constant/ konstant✓	None/ geen✓	Constant/ konstant✓	1 each/ 1 elk (6)
	Lint A	Lint B	Lint C											
Snelheid / Velocity	Increase/ toeneem✓	Constant/ konstant✓	Decrease/ verminderv✓											
Versnelling/ Accelaration	Constant/ konstant✓	None/ geen✓	Constant/ konstant✓											
3.4.1	Force of gravity is the force of attraction exerted by the earth on an object. Gravitasiekrag is die aantrekkingskrag wat deur die aarde op 'n voorwerp uitgeoefen word ✓	(2)												
3.4.2	<p>1 mark for correct diagram/ 1 punt vir korrekte diagram.</p> <p>1 mark for both labels/ 1 punt vir altwee byskrifte.</p> <p>w or/of F_g Force of gravity/ Gravitasiekrag F_T or/of T Tension / Spankrag</p>	(2)												
3.4.3	$F_g = mg$ $= (0,5 \checkmark \times 1200\text{kg}) \times (9,8)$ $= 5880 \text{ N downwards / afwaarts} \checkmark$ $\Delta x = (4\checkmark \times 2,5\text{m}) = 10\text{m downwards / afwaarts}$ $W = F \cdot \Delta x$ $= 5880 \times 10\checkmark$ $= 58800 \text{ J} \checkmark$ $R = x_1 + x_2 - x_3 \checkmark$	(5)												
3.5		(4)												

3.6	<p>$R = 4,3 + 5,8 - 3\checkmark$</p> <p>$= 7,1 \text{ cm}\checkmark \text{ SE / SO}\checkmark$</p> <p>Skaal $10 \text{ mm} = 10 \text{ N}\checkmark$</p> <p>Scale $10 \text{ m m} = 10 \text{ N}$</p> <p>3cm</p> <p>$F_R = 40 \text{ N}\checkmark$</p> <p>No cursor shown,no marks./ Geen pylpunt aangedui geen punte.</p> <p>Correct direction with correct value one mark each. / rigting en waarde korrek een punt elk.</p>	(5)												
	QUESTION/VRAAG 4 Forces / Kragte													
4.1	<p>A normal force F_N, is the perpendicular✓ force exerted by a surface on an object that lies on✓ that surface./</p> <p>Normaalkrag , F_N , is die krag wat loodreg✓ uitgeoefen word deur 'n oppervlak op 'n voorwerp wat op✓ die vlak lê.</p> <p>(Cursor from surface \perp/ Pyl vanaf oppervlak \perp)✓</p>	(3)												
4.2	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 25%;"></th> <th style="width: 25%; text-align: center;">Examples of contact forces / Voorbeelde van kontakkragte</th> <th style="width: 25%;"></th> <th style="width: 25%; text-align: center;">Examples of contact forces / Voorbeelde van nie-kontakkragte</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">4.2.1</td><td style="text-align: center;"><i>Wrywingskrag / Friction force✓</i></td><td style="text-align: center;">4.2.4</td><td style="text-align: center;"><i>Magnetiese kragte / Magnetic forces✓</i></td></tr> <tr> <td style="text-align: center;">4.2.2</td><td style="text-align: center;"><i>Normaal krag /</i></td><td style="text-align: center;">4.2.5</td><td style="text-align: center;"><i>Elektrostatiese kragte /</i></td></tr> </tbody> </table>		Examples of contact forces / Voorbeelde van kontakkragte		Examples of contact forces / Voorbeelde van nie-kontakkragte	4.2.1	<i>Wrywingskrag / Friction force✓</i>	4.2.4	<i>Magnetiese kragte / Magnetic forces✓</i>	4.2.2	<i>Normaal krag /</i>	4.2.5	<i>Elektrostatiese kragte /</i>	(6)
	Examples of contact forces / Voorbeelde van kontakkragte		Examples of contact forces / Voorbeelde van nie-kontakkragte											
4.2.1	<i>Wrywingskrag / Friction force✓</i>	4.2.4	<i>Magnetiese kragte / Magnetic forces✓</i>											
4.2.2	<i>Normaal krag /</i>	4.2.5	<i>Elektrostatiese kragte /</i>											

		Normal force✓		Electrostatic forces✓	
4.2.3		Spankrag / Tension✓	4.2.6	Gravitasiekrag / Force of gravity✓	
		Lugweerstand / Air resistance ✓ (Alt)			
		Veerkrag / Spring force ✓ (Alt)			
4.3		$\begin{aligned} Fr &= F_1 - F_2 + F_3 \checkmark \\ &= 28 - 36 + 42 \checkmark \\ &= 34 \text{ N Suidoos / South east} \checkmark \\ F_E \text{ or/or } Ekwilibrante krag/Equilibrant force \\ &= 34 \text{ N Noordwes / North west} \checkmark \end{aligned}$	<p>Forces should shown value,unit and direction. Without one of the three - lose 1 mark./</p> <p>Kragte moet waarde,eenheid en rigting aandui. Sonder een van die drie- verloor een punt.</p>		(4)
4.4.1		$\begin{aligned} F_g &= mg \\ &= (2350) . (9,8) \checkmark \\ &= 23030 \text{ N afwaarts / downwards} \checkmark \end{aligned}$	<p>Subst. ✓ ans. ✓</p> <p>Force should shown value,unit and direction. Without one of the three lose 1 mark./</p> <p>Vervanging✓ antw✓. Krag moet waarde,eenheid en rigting aandui. Sonder een van die drie- verloor een punt.</p>		(2)

4.4.2	<p>$F_N = 23030 \text{ N} \checkmark$</p> <p>$F_T = 270 \text{ N}$</p> <p>$f = 30 \text{ N} \checkmark$</p> <p>$F_g = 23030 \text{ N}$</p> <p>$F_g \rightarrow \text{Gravitasiekrag / Force of gravity } \checkmark$</p> <p>$F_T \rightarrow \text{Toegepaste krag / Applied force } \checkmark$</p> <p>$F_N \rightarrow \text{Normaalkrag / Normal force } \checkmark$</p> <p>$f \rightarrow \text{Wrywingskrag/ Frictional force } \checkmark \text{ (shown on surface / op oppervlak aangedui.)}$</p>	(6)
		[21]
	QUESTION/VRAAG 5: Moments and Energy / Momente en Energie	
5.1	Moment of a force about a point is defined as the turning effect✓ of the force about that point✓ / <i>Moment van 'n krag om 'n punt word gedefinieer as die draai-effek✓ van die krag om die spesifieke punt. ✓</i>	(2)
5.2	$T = F \times r_{\perp} \checkmark$ $= 1200 \times 2,5 \checkmark$ $= 3000 \text{ N.m} \checkmark \text{ anti kloksgewys/ anticlockwise} \checkmark$	(4)
5.3	$\sum T_{\text{antikloksgewys}} = \sum T_{\text{kloksgewys}} \checkmark$ or / or $\sum T_{\text{anticlockwise}} = \sum T_{\text{clockwise}}$ $F_A \times r_{\perp} = F_B \times r_{\perp} \checkmark$ $F_A \times 2 = 40 \times 4 \checkmark$ $F_A = 80 \text{ N afwaarts / downwards} \checkmark$	(4)
5.4	'n Kantelbalk is 'n enkele balk✓ wat op die een punt vasgemaak is terwyl die ander punt kan beweeg✓ / Cantilever is a beam where one end is fixed✓ and one end is free to move. ✓	(2)
5.5.1	$MV = \frac{\text{Magsarm}}{\text{Lasarm}} \checkmark$ or $MA = \frac{e}{l}$ $= \frac{2,8}{0,03} \checkmark \checkmark$ $= 93,33 \checkmark$	(4)

5.5.2	$MV = \frac{las}{mag}$ $93,33 = \frac{las}{355} \checkmark$ $Las = 93,33 \times 355$ $= 33132,15 \text{ N} \checkmark$ $w = mg$ $33132 = m \times 9,8$ $m = 3380 \text{ kg} \checkmark$ maksimum massa van klip./maximum mass of stone.	(3)
5.6.1	Tipe 3 hefboom / Type 3 lever✓	(1)
5.6.2	$MV = \frac{Magsarm}{Lasarm} \checkmark$ or $MA = \frac{e}{l}$ $MV = \frac{0,35}{1,4} \checkmark = 0,25 \checkmark$	(3)
5.7.1	$Ep = mgh \checkmark$ $= 0,0085 \times 9,8 \times 30 \checkmark$ $= 2,499$ $\approx 2,5 \text{ J} \checkmark$	Penalize only once for rounding . done at this answer, only one mark/ penaliseer slegs een punt by hierdie antwoord vir benadering.
5.7.2	$E_k = \frac{1}{2}mv^2 \checkmark$ $= \frac{1}{2}(0,0085)(3,5)^2 \checkmark$ initial velocity / beginsnelheid = $3,5 \text{ m.s}^{-1}$ $= 0,05 \text{ J} \checkmark$	(3)
5.7.3	$E_M = E_p + E_k \checkmark$ $= 2,5 + 0,05 \checkmark$ $= 2,55 \text{ J} \checkmark$	(3)
5.7.4	$E_{M(\text{top})} = E_{M(\text{below})} \checkmark$ $E_p + E_k = E_p + E_k$ $2,55 + 0,05 = 0,0085(9,8)(0) + \frac{1}{2}(0,0085)(v)^2 \checkmark$ $v = 24,73 \text{ m.s}^{-1} \checkmark$	(3)
		[35]

QUESTION/VRAAG:6 (matter and materials / materie en materiale)

6.1	<p>Termiese geleiding is wanneer hitte energie deur 'n medium oorgedra word na n ander medium✓. Bv. Alluminium kookpot wat hitte gelei vanaf stoofplaat na voedsel in pot. ✓</p> <p>Termal conductivity is when heat energy transferred through one medium to another medium. ✓ Ex. Alluminium pot which conduct heat from stove plate to food in pot. ✓</p> <p>Elektriese geleiding is wanneer 'n materie elektriese stroom gelei in 'n stroombaan. ✓ Bv Koperkabel gelei elektrisiteit in 'n stroombaan. ✓</p> <p>Electrical conductivity I when matter conduct electrical current in a circuit. ✓ Ex. Cuper cable conduct electricity in a circuit. ✓</p>	(4)
-----	--	-----

6.2	'n Element is 'n suiwer stof wat uit een tipe atoom bestaan✓ Bv Na / Mg./ens. ✓ An element is a pure substance consisting of one type of atom. ✓ Exp.Na. / Mg./etc. ✓	(2)
6.3.1	Mg Magnesia / Magnesium✓ Cr. Chromium / Chroom. ✓	(2)
6.3.2	Br - ✓	(1)
6.3.3	I. ✓	(1)
6.3.4	Ammonia / Ammoniak	(1)
6.3.5	K ⁺	(1)
6.3.6	Sodium chloride, Calcium sulphate, Potassium nitrate, Sodium carbonate / Natruimchloried, Kalsiumsulfaat, Kaliumnitraat, Natriumkarbonaat.	(1)
	Any 2 salts ✓✓ / Enige 2 soute ✓✓	(2)
6.4.1	element✓	(5)
6.4.2	Mixture / mengsel ✓	
6.4.3	element✓	
6.4.4	compound / verbinding✓	
6.4.5	compound / verbinding✓	
6.5.1	$\text{Na}_2\text{CO}_3 + 2\text{HCl} \longrightarrow 2\text{NaCl} + \text{H}_2\text{O} + \text{CO}_2$	(4)
6.5.2	$3\text{H}_2 + \text{N}_2 \longrightarrow 2 \text{NH}_3$	
		[23]
	Total / Totaal	[150]

